

Депеш Мод. Ще одна розмова  
Сергій Вікторович Жадан

Трое друзів вирушають на пошуки четвертого, щоби терміново повідомити йому про загибель вітчима... Хтось може назвати цей роман гімном маргіналів або портретом жорстокого міжчасся дев'яностих. А хтось – літературою про підлітків – з усією їхньою зневірою, несприйняттям світу дорослих, прагненням свободи, відчаєм та беззахисністю, – які на задвірках індустріальних краєвидів шукають себе і власне місце у житті. Та чи знайдуть?

Обережно! Ненормативна лексика!

Сергій Жадан

Депеш мод. Ще одна розмова

Суддя– западліст: він не любить «Металіст»

© Жадан С., 2015

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2015

15.02.04 (неділя)

Коли мені було чотирнадцять і в мене були свої види на життя, я вперше накачався алкоголем. Під саму зав'язку. Було дуже тепло, й наді мною пливли сині небеса, а я лежав і помирав на смугастому матраці й навіть похмелитися не міг, тому що мені було лише чотирнадцять і похмелятися я ще просто не навчився. За останні п'ятнадцять років у мене було більш ніж достатньо підстав, аби не любити це життя. Життя від початку, щойно я почав його сприймати, виявилось штукою підлою і невдячною, воно відразу ж узяло за звичку обертатися такими лажовими ситуаціями, згадувати про які не хочеться, але які запам'ятовуються надовго. Хоча зі свого боку я особливих претензій ніколи не висловлював, очевидно, у мене все гаразд у моїх стосунках із життям, навіть попри його клінічну мудакуватість. Мене, за великим рахунком, коли не траплялося чергових демаршів ззовні, усе влаштовувало– обставини, у яких я жив, люди, з якими я спілкувався, з якими я час від часу бачився і з якими мені доводилося мати справу. Вони мені переважно не заважали, сподіваюся– я їм також. Що ще? Мене влаштовувала та кількість бабок, яка в мене була, себто не кількість як така, бабок у мене насправді майже

ніколи не було, задовольняв сам принцип обертання їх навколо мене— я з дитинства помітив, що банкноти з'являються саме тоді, коли тобі потрібно, і приблизно в тій кількості, без якої ти не обійдешся, зазвичай це спрацьовувало, точно спрацьовувало. Очевидно, якщо ти не до кінця втратив совість і зберігаєш бодай крихти якоїсь пристойності, у сенсі там чистиш зуби або не їси свинину, якщо ти мусульманин, то до тебе із не з'ясованою тобою регулярністю з'являється янгол із чорними бухгалтерськими нарукавниками й лупою на крилах і поновлює твій поточний рахунок певною сумою в грошовому еквіваленті— так, щоб ти, з одного боку, зовсім ноги не протягнув, а з другого— не надто вийобувався й не перепаскудив своїй реінкарнації купівлею танкерів із нафтою чи цистерн зі спиртом. Мене це влаштовувало, тут я янголів розумів і підтримував. Мене влаштовували і країна, у якій я жив, і та кількість гівна, яким вона була заповнена і яке в найбільш критичні відтинки мого в цій країні проживання сягало колін і вище. Я розумів, що цілком міг народитися в іншій країні, куди гіршій, наприклад із більш суворим кліматом чи авторитарною формою правління, де при владі були б не просто виродки, як у моїй країні, а які-небудь поморочені виродки, які передавали б владу в спадок своїм дітям разом із зовнішнім боргом та внутрішнім мракобіссям. Так що я вважав, що доволі добре ще втрапив, тому не надто переймався цими речами. За великим рахунком, мене влаштовувало все. Мене влаштовувала телевізійна картинка, яку я бачив за вікнами помешкань, у яких я жив, тому я намагався просто не надто швидко перемикаєти канали, оскільки встиг помітити, що будь-які вияви уваги з боку змонтованої навколо мене реальності обов'язково закінчуються наперед прогнозованою гидотою чи просто дрібним житейським западлізмом. Реальність прикольна сама по собі, проте цілковито лахова при підрахунку післяматчової статистики, коли ти аналізуєш свої та її показники й бачиш, що порушень з її боку було в кілька разів більше, а вилучення траплялися лише у твоїй команді. Якщо мене щось і пригнічувало по-справжньому, то саме постійні та наполегливі намагання цієї телекартинки вступити зі мною в протиприродні статеві зносини, себто, просто кажучи,— відтрахати мене, скориставшись моїми ж таки суспільними правами та християнськими обов'язками. Я весело прожив ці свої п'ятнадцять років дорослого життя, не беручи участі в побудові громадянського суспільства, не приходячи на виборчі дільниці й успішно уникаючи контактів із антинародним режимом, якщо ви розумієте, що саме я маю на увазі. Мене не цікавила політика, не цікавила економіка, не цікавила культура, навіть прогноз погоди мене не цікавив, хоч це була чи не єдина в цій країні річ, яка викликала довіру, але мене вона все одно не цікавила.

Зараз мені тридцять. Що змінилося за останні п'ятнадцять років? Майже нічого. Навіть зовнішність цього... президента не надто змінилася, у всякому разі його портрети як ретушувалися тоді, так і тепер ретушуються, навіть я це помітив. Змінилася музика в радіо, але я його, зрештою, і не слухаю. Змінився одяг, але вісімдесяти, наскільки я розумію, і далі в моді. Не змінилася телекартинка, вона така ж липка та ядуча, як розлитий на паркеті лимонад. Не змінився клімат, зими все такі ж довгі, а весни— довгоочікувані. Змінилися друзі, себто одні назавжди зникли, а інші, натомість, з'явилися. Змінилася пам'ять— вона стала довшою, але не стала кращою. Сподіваюся, її вистачить іще років так на шістьдесят тривалого побутового похуїзму й незламної душевної рівноваги. Чого я собі й бажаю. Амінь.

17.06.93 (четвер)

## Вступ № 1

16.50

Сімнадцяте червня, близько п'ятої дня, Собака Павлов намагається спуститися в підземку. Він підходить до вертушки, іде просто на жінку в уніформі й дістає з кишені ветеранське посвідчення. Жінка в уніформі дивиться в посвідчення й читає «Павлова Віра Наумівна».

– Ну?– питається.

– Бабуся,– говорить Собака Павлов.

– Де бабуся?

– Це,– показує Собака посвідчення.– Моя бабуся.

– Ну й що?

– Вона– ветеран.

– Ну, а ти що хочеш?

– Вона в танку горіла.

Жінка ще раз дивиться в посвідчення. Хто її знає, думає вона, може, і горіла, по фото не скажеш.

– Ну, добре,– каже вона.– А від мене що треба?

– Пропустіть,– просить Собака.

– А ти що– теж у танку горів?

– Ну, почекайте,– починає торгуватися Собака,– може, я їй поїсти несучу.

– Що поїсти?

– Ну, поїсти,– Собака згадує, що насправді їсть його бабуся, коли їй дають.– Молочні продукти, розумієте? Сир.

– Сам ти сир,– незлобиво говорить тітка в уніформі.

Собака розуміє, як усе це виглядає збоку. Що ось він б'ється головою об велетенський безкінечний мур, яким від нього відгородилося життя, б'ється без жодної надії на успіх, і всі життєві принади, у тому числі й проїзд у метрополітені, йому зараз просто не світять, ось як це виглядає.

Він збирає всю свою волю в кулак і говорить щось на зразок того, що, мовляв,

послухайте, жінко, він, звісно, говорить не так, але зміст приблизно такий: «Так от, послухайте мене уважно, – каже він, – добре? Тільки не нервуйте. Ось що я вам скажу, жінко. Ви, звичайно, можете зневажати мене, я бачу, що ви зневажаєте мене, ви ж мене зневажаєте, так? Послухайте, послухайте, я хочу ще сказати, послухайте. Але навіть попри це, розумієте, як би це сказати – ну, ви там, я не знаю що, ви по-різному можете до цього ставитися, згоден, для вас це може нічого не означати, але погодьтеся – моя бабуся не може здохнути з голоду лише через те, що мене – її законного онука, перепрошую, ось так просто не пропустила в метро якась падла тилова. Погодьтеся?» (ну, в цьому місці вони просто пообкладали одне одного, але хай буде так) – він сконцентровується й раптом пірнає жінці попід руки, змахуючи в повітрі ветеранським посвідченням, і зникає в прохолодному кишечнику підземки. «Яка падла тилова? – думає жінка. – Я взагалі – сорок дев'ятого року народження».

## 17.10

Собака виходить під стадіоном на порожню платформу, десь за годину «Металіст» грає останній домашній матч, сьогодні всі мають з'їхатися, знаєте, як це буває, закриття сезону, усілякі такі речі, нагорі дощове літо, небо з хмарами, і десь якраз над Собакою стоїть напіврозвалений стадіон. В останні роки він зовсім розмок і осунувся, крізь бетонні плити починає пробиватися трава, особливо після дощів, трибуни засрані голубами, на полі теж гівно, особливо коли там грають наші. Розвалена країна, розвалений фізкультурний рух, великі стернові проїбали найголовніше, як на мене, адже як не крути, а в Союзі були дві речі, якими можна було пишатися, – футбольний чемпіонат і ядерна зброя. Тих, хто позбавив народ таких атракціонів, навряд чи чекає спокійна безтурботна старість, ніщо так не підриває карму, як хуйова національна політика, це вже точно. Собака ще якийсь час стоїть на платформі, з іншого боку мають під'їхати знайомі, так що потрібно просто їх дочекатися. Собака втомлений і змучений – він п'є вже третій день, ще й погода погана, очевидно це від погоди, тиск чи як це називається, як називається стан, коли ти п'єш третій день і раптом перестаєш пізнавати рідних і близьких? Очевидно, що тиск.

Він навіть не може згадати, що сталося: літо починалось так добре, ішли дощі, Собака успішно й безтурботно просирав свої молоді роки, аж раптом друзі-рекламники затягнули стабільно безробітного Собаку в нетрі рекламної індустрії, простіше кажучи, узяли кур'єром у відділ реклами своєї газети. Собаку ламало, але він тримався й ходив на роботу. Користі він приносив мало, але добре вже те, що десь уважався людиною. Сам він особливо цим ніколи не переймався, ну, та друзі на те вони й друзі, щоб правити в грубий контактний спосіб твій соціальний статус. Я від початку говорив, що надовго його не вистачить, але мене не слухали, казали: «Нічого, він нормальний загалом хлопець, йобнутий трішки, але нічого». – «Нічого, – погоджувався я, – нічого».

Собаки вистачає днів на десять, після цього він запиває й на роботу більше не ходить, а, щоб його не знайшли, п'є по знайомих. У Собаки в його дев'ятнадцять – півміста знайомих, одну ніч він навіть ночує на вокзалі – зустрічає там знайомих грибників, котрі ідуть ранковою електричкою кудись на Донбас за сировиною, і ночує з ними під колонами на вулиці, тричі шмонається патрулями, чесно висиджує до ранку, слухаючи байки про гриби та інші термоядерні речі, потім не витримує і звальює додому. Тут його й застає телефонний дзвінок. В іншому стані Собака нізащо слухавку не зняв би, але всередині в ньому вже плавають срібні холодні форелі триденного алкогольного запою й боляче б'ють зсередини хвостами по нирках

і печінці— так, що світ Собаці тьмариться і слухавку він бере автоматично. «Собако?!— кричать у телефон.— Не смій кидати слухавку!»— друзі— рекламники Вова і Володя, котрі влаштували його на свою голову в рекламний бізнес, сидять десь у своєму комсомольському офісі й, вириваючи одне в одного слухавку, намагаються переконати Собаку поговорити з ними, збиваючись час від часу на мат. «Собако!— говорять вони.— Головне, не смій кидати слухавку. Підар!— продовжують вони, переконавшись, що Собака їх слухає.— Якщо ти зараз кинеш слухавку, тобі хана. Ми тебе уриємо, чуєш?»— «Алло»,— каже Собака на це. «Що алло?— нервують Вова і Володя.— Що алло? Ти нас чуєш?»— «Так»,— каже Собака перелякано. «Добре,— пожвавлюються Вова і Володя.— Значить, так— зараз десята ранку».— «Що?»— Собака врешті лякається й кидає слухавку. Телефон відразу тріщить по-новій. Собака нерішуче підіймає слухавку. «Ти!!!— реве в слухавці.— Підар!!! Не смій кидати слухавку!!! Ти нас чуєш??? Не смій кидати слухавку!!!» Собака важко сковтує слину. «Ти нас чуєш?»— «Ну»,— невпевнено каже Собака. «Значить, так,— розриваються рекламники.— Зараз— десята ранку. Не смій кидати слухавку!!! Ти чуєш??? Не смій кидати слухавку!!! Зараз десята. О пів на шосту ми тебе чекаємо біля стадіону. Якщо не прийдеш— ми тобі відірвемо яйця. Якщо прийдеш— ми тобі теж відірвемо яйця. Але тобі краще прийти. Ти зрозумів???»— «Так»,— каже Собака. «Ти нас зрозумів?!»— не можуть заспокоїтися рекламники. «Зрозумів»,— каже Собака Павлов, відчуваючи, як форелі весело ганяють десь у нього під горлом. «Що з тобою?— нарешті питаються рекламники.— Тобі погано?»— «Так».— «Тобі щось принести?»— «Водяри принесить».— «Підар»,— говорять Вова і Володя й кладуть слухавку.

Собака переводить подих. Десята година. Потрібно переодягнутись або похмелитися, краще, звичайно, похмелитися. З сусідньої кімнати виходить його бабуса. Це його бабуса, він її любить, ну і всяке таке, навіть ходить із її ветеранським посвідченням. Можна навіть сказати, що він нею пишається. Не зовсім, звичайно, але певною мірою, говорить, що вона в танку горіла. Я собі слабко уявляю стареньку в танковому шоломі, хоча все може бути. «Що, Віталіку?»— питає вона. «Робота, бабусю»,— каже Собака.— «Робота».— «Шо воно за робота,— бідкається старенька.— Учора цілий день телефонували, де, говорять, цей підар. А я звідки знаю?»

17.22

Вова і Володя вистрибують із вагона, підбирають Собаку й виходять на вулицю. «Живий?»— питають. Собака зовсім блідий, ніяк не поправиться. Вони тягнуть його в гастроном на Плеханівській і беруть там дві пляшки водяри. «Не бійся,— говорять вони Собаці,— ми тебе спочатку відкачаємо, а вже потім яйця рвати будемо, який нам інтерес рвати щось у тебе такого, ти на себе подивись». Вони підводять його до вітрини гастронома, гастроном темний і порожній, як і більшість гастрономів у країні в цей тривожний час. «Розвалили країну, суки, дивись,— говорять вони Собаці,— дивися, на кого ти схожий». Собака зовсім розслаблений, він дивиться у вітрину, за якою стоїть продавщиця в білому халаті й теж дивиться, як за вікном на вулиці, якраз проти неї, стоять двоє наволочної зовнішності вилупків, тримають попід руки третього такого ж і показують на неї пальцями. Вона дивиться на них із ненавистю, Собака якось фокусує погляд, розпізнає своє відображення й раптом помічає, що в цьому відображенні є ще хтось, якась дивна істота в білому одязі з великою кількістю косметики на обличчі важко повертається в його оболонці, у межах його тіла, ніби намагається прорватися крізь нього, так що йому стає погано. «Очевидно,— думає Собака,— це моя душа, тільки чому в неї золоті зуби?»

17.35–18.15

Протягом сорока хвилин Собаку приводять до тям. У нього вливають водяру, і за якимись законами фізики Собака, наповнюючись нею, прибуває на поверхню, говорить: «Усім привіт». Його теж вітають усі присутні. «З поверненням тебе, піонере-герою Собако Павлов, кльово, що ти повернувся до нас, нам тут тебе саме бракувало, ага,– говорять присутні, себто Вова і Володя.– Ми просто мусили тебе відкачати, щоби ще раз подивитись у твої хоч і п'яні, але все одно чесні очі, щоби ти нам сказав, за що ти так ненавидиш рекламний бізнес загалом і нас із Володею зокрема,– каже Вова,– що ми тобі зробили, що ти нас так безпонтowo кинув, зникнувши з дуже важливою, до речі, кореспонденцією, за яку, якби ми могли, ми б тобі двічі відірвали яйця». І так між ними точиться якась така дружня бесіда, знаєте, як воно буває, і Собака повністю повертається у світ, з якого його ледве не виштовхала його ж власна душа, він озирається навколо й прислухається: форелі лежать десь на глибині, злий золотозубий янгол у білому халаті й капронових панчохах теж відлетів, рекламники Вова і Володя затягнули його кудись у зелень за металеві, пофарбовані в біле кіоски і щедро поять водярою. Соціум потребує компромісів.

18.15

Чому вони ніколи не приходять на стадіон вчасно, коли там звучать марші й вітальні промови клерків від муніципалітету? По-перше, вони, як правило, приходять не зовсім тверезі й уже погано орієнтуються, котра година, інколи вони взагалі погано орієнтуються, що вже там година, вони пору року не розрізняють, завжди то в теплих світлах під палючим сонцем, то в мокрих футболках під першим снігом. По-друге, перед матчами відбувається яка-небудь лотерея, а в лотерею вони не вірять, тут і говорити немає про що. По-третє, їх теж можна зрозуміти– коли тобі дев'ятнадцять і ти заповзаєш у свій сектор і всі– включно з міліцією– бачать, у якому ти чудесному піднесеному стані, що може бути збудливіше для тебе? Потім, коли ти виростеш і станеш працювати в банку чи газовій конторі, коли з реальністю спілкуватимешся по телевізору, а з друзями– по факсу, якщо в тебе будуть друзі, а в них– факс, тоді, звичайно, тобі похуй буде така штука, як п'яний тинейджерський драйв, який зносить башку й кидає тебе на всі амбразури світу, коли очі зволожуються від збудження і кров під нігтями зупиняється від того, що ось кілька сотень осіб спостерігають, як вони заходять у сектор, і шукають свої місця, і навіть когось несуть на плечах, називаючи його чомусь собакою, час від часу гублять його між лавами, але вперто й наполегливо підбирають і тягнуть на заповітні місця, подалі від вартових, подалі від продавщиць морозива, узагалі– подалі від футболу, як вони його розуміють.

18.25

Учергове до тям Собака Павлов приходить уже на стадіоні. «Добре отак сидіти з друзями,– думає він,– на лаві, десь під якимись деревами, які шумлять і хитаються в усі боки. Ні,– раптом до нього доходить,– це не дерева. Тоді що це?»

За кілька секторів, ліворуч від них, під важким червневим дощем стоять фанати супротивника. Їх кілька десятків, вони приїхали зранку на вокзал, і за ними цілий день тягається кілька патрулів, на стадіоні їм відвели окремий сектор, де

вони печально махають розмоклими й набухлими прапорами. Ще до перерви наші, незадоволені результатом і погодою, проривають кордон і починають їх бити. Знизу, від поля, підтягується рота курсантів-пожежників. Міліція, зрештою, не вигадує нічого кращого, як випхати всіх зі стадіону, і починає відтісняти народ до виходу, доки ще йде перший тайм. Усі, ясна річ, забувають про футбол і починають уболівати за наших на трибунах, команди теж більше переймаються бійкою, ніж результатом, цікаво все-таки, непередбачувано. Тут на полі й так усе було зрозуміло— хтось під кінець обов'язково гру зілле, а там, бач, якась боротьба, прямо тобі регбі, он і пожежники вже по голові дістали, а тут і тайм закінчується, і команди неохоче тягнуться в тунель. Міліція виносить останніх гастролерів, тож, коли гра відновлюється, сектор уже порожній. Лише розтоптані й розірвані знамена, ніби фашистські штандарти на Красній площі, важко лежать у калюжах. Наші, хто вцілів, задоволено повертаються до своїх секторів, найбільш затяті й принципові вболівальники ідуть на вокзал— виловлювати тих, хто буде повертатись додому. І тут, десь на п'ятнадцятій хвилині другого тайму, на трибуни забігає ще один гастролер— зовсім юний чувак, розтріпаний і намоклий, де він був до цього— невідомо, але ось він уже точно все найцікавіше пропустив,— він вбігає й бачить сліди побоїща і рвані прапори своєї команди, і нікого з друзів. «Де наші?— кричить він, обернувшись на принишклі трибуни.— Ей, де всі наші?!» І ніхто йому нічого не може відповісти, шкода чувака, навіть ультраси замовкли, обірвали своє тягуче «суддя-підарас», дивляться знічено на гастролера, незручно перед чуваком, справді— якось негарно вийшло, і чувак дивиться знизу на затихлі сектори, й дивиться на мокре поле, на якому місяць болото команди, і дивиться в холодне й малорухоме небо, і не може зрозуміти— що сталося, де пацани, що ці клоуни з ними зробили, і підбирає погнуту піонерську сурму, у яку до цього дув хтось із його полеглих друзів, і раптом починає пронизливо свистіти в неї, плаксиво й відчайдушно, так, що аж всі охрініли— треба ж так, свистить, відвернувшись і від поля, і від ультрасів, і від притихлих і присоромлених пожежників, свистить якусь свою, лише йому одному відому, голосну й фальшиву ноту, вкладаючи в неї всю свою хоробрість, усю свою безнадію, усю свою чисто пацанську любов до життя...

19.30

Під самим дахом, над останніми рядами, сидять сонні голуби, які вже звикли до поразок нашої команди, і сонно туркочуть, живуть собі, нікому не заважають, прикольні мокрі зграї, але ось Собака слухає їх крізь сон, вони йому з'являються в його алкогольній протрації й витягують його звідти. Знаєте, такий дивний стан, коли ти одним оком бачиш світло попереду, а другим, як би це пояснити,— другим ти бачиш те, що можна, мабуть, назвати іншим боком світла, ну, ви розумієте. Одним словом, коли тобі водночас показують дуже багато, але ти в такому стані, що побачити вже нічого не можеш. Та й не хочеш. Тому Собака сповзає на цементну долівку й починає відповзати в напрямку проходу, давячи своїми змученими грудьми соняшникову лушпайку, недопалки й лотерейні квитки. Підповзає до проходу, зводиться на ноги й нерішуче суне вгору, до останнього ряду, чіпляється там за металеве кріплення й обвисає на ньому зовсім без сил— не впасти на трибуну й не придавити вболівальників яких-небудь. «Якщо впадеш, потрібно буде вибачатися, спілкуватися з кимось, щось говорити, і тоді всі відразу відчують, як погано в тебе пахне з рота, й відразу здогадаються, що ти пив. Так що головне— ні з ким не розмовляти й ні до кого не звертатися, а якщо впадеш— обов'язково з тобою хто-небудь заговорить, не відкрутишся. Потім скажуть, що в тебе так із рота погано пахне. Точно внюхають, тільки почнуть говорити. Навіть якщо відвернутися й говорити вбік— усе одно внюхають. Хіба що

«Сильно відвернутися й так говорити».- «Що говорити? Що потрібно говорити, щоб вони не дізналися? Що я повинен сказати?»- «Скоріше, а то помітять. Скажуть що-небудь».- «Що скажуть?»- «Скажуть: чому мовчиш? Не кричиш?»- «Чому я не кричу? Потрібно кричати, інакше вони помітять, що в мене погано пахне з рота. Скажуть, що в мене погано пахне з рота, тому що я не кричу, або подумают, що я п'яний, бо я не кричу. Що я маю кричати? Що я маю кричати? Ну що, що я маю кричати? Треба спитатись у кого-небудь. Треба відвернутися й спитати або відвернутися й закричати, тоді ніхто нічого не помітить. Однаково не помітять- такий шум стоїть. Добре, я крикну щось убік. Ніхто не почує, як у мене погано пахне з рота, але всі помітять, що я кричу. Значить, я не п'яний. Нормально. Це я нормально придумав. Тільки що крикнути? Ну, що ж мені крикнути? Що вони всі кричать?»- «Про суддю».- «Про суддю тільки крикнути вбік, щоб не почули і щоб помітили. Якимось так потрібно крикнути й обов'язково про суддю, тоді буде нормально»- і тут наш форвард вивалюється сам на сам із воротарем і б'є, просто хуячить з усієї сили, кілька тисяч мокрих уболівальників завмирають, затамовують, можна сказати, подих, і тут за їхніми спинами у вологій тиші розпачливо лунає:

І мокрі вболівальники в ближніх секторах зачаровано повертають голови й бачать там Собаку Павлова, старого доброго Собаку Павлова, якого тут знає кожен собака, себто кожен сержант із рацією, він зовсім знеможено обвисає навколо залізного кріплення, повернувшись до трибун— назовімо це спиною,— і протяжно вие кудись у нікуди, чи як це назвати.

«Чому? Тому що ти не просто якийсь мудак, котрий змирився із існуючим несправедливим станом речей і з повсякденними найобками з його боку. Тому що ти не збираєшся до кінця своїх днів вгризатися в чиєсь горло за розфасовану ними хавку. Тому що ти, урешті-решт, маєш що сказати, якщо б тебе хтось запитав про найголовніше. Так що цього вже достатньо», – думає Собака. Точніше, він, звісно, у такому стані нічого подібного не думає, але якби він міг зараз думати, то, мені здається, думав би саме так. Тому він починає лізти вгору балкою, яка підпирає дах, здираючи пальцями стару зелену фарбу й засохле пташине лайно. Притискаючись до прохолодної труби, обережно тягнеться вгору, переставляючи ноги по залізній конструкції, залізає якраз понад голови сержантів, котрі про нього на якийсь час забули, понад голови всіх своїх мокрих і п'яних знайомих, скільки їх тут є, понад щасливі голови Вови і Володі. Їх він і впізнає й зупиняється якраз над ними, розглядає їх згори, думає: «О як кльово, якщо простягнути руку вниз, можна обох підійняти сюди». І він тягне до них руку і щось їм говорить, навіть не помічаючи, як погано в нього пахне з рота. І тут наші вколочують м'яч, і мокрі горлянки ревуть – «Вау-у-у-у-у!!! Вау-у-у-у-у!!!» – ревуть вони, і від цього реву сотні й тисячі сонних голубів зриваються зі сну й вилітають, мов снаряди, зі своїх сідал, устелених пір'ям, землею і лотерейними квитками, вилітають хвилину під мокре небо, і ця хвиля б'ється об Собаку Павлова, і той не втримується і летить униз, пролітає свої кілька метрів і смачно ляпається на лаву, поряд із Вовою і Володею. Ті врешті згадують про свого товариша, повертаються до нього й бачать його поруч, як і має бути.

– Собако, ми забили!– кричить Володя.

– Здорово,– говорить Собака й посміхається. Уперше за останні три дні, до речі.

19.50–08.00

Вова і Володя не наважуються показати свої документи, тому до госпіталізованого Собаки їх не пускають. Вони пояснюють, що друзі, навіть родичі йому, далекі, та все-таки родичі. Але їм говорять, що таких родичів, як Собака, соромитися треба, і вкладають його– п'яного й сонного– на носі, а по тому запихають до «швидкої». Чомусь вони всі думають, що Собака саме травмований, а не п'яний. Це його й рятує– його не вбивають на місці, як цього вимагають інструкції поводження сержантів, старшин і мічманів при героїчній охороні спортивних комплексів та місць масового відпочинку трудящих під час проведення там футбольних матчів, політичних мітингів та інших фізкультурно-просвітницьких шабашів. Якийсь сердобольний сержант навіть підходить до водія «швидкої», записує його координати, лишає йому номер свого робочого телефону і наказує негайно мчати важкопораненого Собаку, а завтра, якщо нічого серйозного не станеться, привезти його залатане тіло до них у відділок для подальших лабораторних дослідів, там вони і з'ясують, що це за Гагарін наїбнувся їм на голови. Водій віддає честь, ну ви розумієте, про що я, і «швидка» зникає за зеленими ворітьми стадіону, розганяючи своїми сиренами мокрих уболівальників, у чиєму веселому вирі губляться і Вова з Володею– оскільки перемога передбачає гуртування й радісну колективну масу, салюти і злагоджений хоровий спів, і тільки поразка, гірка особиста поразка, не передбачає нічого, крім п'яних санітарів і апарату штучного дихання, який, до того ж, і не працює, точніше ні– він працює, але ніхто не знає як.

До ранку Собака обригує всі простирадла, якими його було обгорнуто, і викликає різку відразу з боку медичного персоналу. Чергові медсестри намагаються кудись додзвонитися, знайти тих далеких родичів, котрі хотіли цю наволоч забрати ще там– на стадіоні, але номери телефону ніхто не знає. У Собаки з усіх документів знаходять лише ветеранське посвідчення, видане на ім'я Павлової Віри Наумівни. Усі розглядають це посвідчення– потріпане та обгоріле по краях,– але Собака, хоч ти вбий, на Павлову Віру Наумівну не тягне. Вони про всяк випадок ще дивляться по картотеці і з подивом з'ясовують, що, згідно з їхніми записами, ця сама Віра Наумівна ще три з половиною роки тому Богу душу віддала. «Але в цих картотеках таке трапляється»,– говорить старша чергова медсестра. Повністю прийняти, що перед нею таки не Павлова Віра Наумівна, а якийсь неідентифікований уйобок, вона відмовляється. Тож на ранок вони видзвонюють водія зі «швидкої». Той щойно відпрацював зміну і з цього приводу цілу ніч пив, тому про Собаку зрозумів не відразу. Сказав, що ніякої такої Віри Наумівни він учора зі стадіону не привозив, божився, що одружений і що з дружиною в них усе гаразд, навіть секс інколи буває, коли він не на зміні, ну, але врешті зрозумів, про що йдеться, й видав медсестрам номер телефону сержанта, який цікавився вчора подальшою долею підбраного ним Собаки.

Медсестри кидаються телефонувати сержантові, говорять, що, мовляв, біда, товаришу сержанте, у нас тут лежить обриганий недоносок. «Який-який?»– з ранковою бадьоринкою в голосі перепитує сержант і тут-таки починає записувати. «Записую,– каже він,– об-ри-га-ний, ну-ну?»– «Ось,– продовжують медсестри,– мало того, що обриганий, так він ще й без паспорта».– «Так-так-так,– відповідає на це сержант,– не так швидко– ма-ло-то-го-що-об-ри-г...– Слухайте,– раптом питає він,–

ну, а мені то що, може, в нього струс мозку?»– «Немає в нього,– кажуть сестри,– ні струсу, ні мозку, він узагалі якийсь дезертир, ходить з чужими документами».– «Ага,– радіє сержант,– з чужими».– «Ще й обригав нам тут усе»,– не можуть заспокоїтися сестри. «Ну, ладно,– суворо говорить сержант,– тягніть-но його до нас, але скоріше, у мене о дев'ятій зміна закінчується, а напарник мій із ним тягатися навряд чи захоче– у нього тиск».– «Ясно,– кажуть сестри,– тиск».

Вони тут-таки викликають чергового водія. «Забирай,– говорять йому,– цю наволоч, яка нам тут усе обригала, і вези його в Київський роведе, у нього там якийсь непорядок із документами».– «Ага,– відповідає водій,– ось зараз усе кину й повезу вашу наволоч виправляти документи, може, його ще в загс відвезти? Робити мені немає чого». Він щойно заступив на зміну, і робити йому справді немає чого. «Ти не вийобуйся,– говорить йому старша чергова медсестра, зміна якої якраз закінчується,– відвезеш його, і відразу назад, у нас тут ще роботи море».– «Ну да,– огризається водій,– чорне море». І, гидливо взявши під руку ослаблого та деморалізованого Собаку, веде його вниз, відчиняє задні дверцята «швидкої»: «Залізай,– каже Собаці,– сідай он на носі, а краще ляж, а то впадеш на повороті, розіб'єш скло яке-небудь, або поріжешся, або фарбу перевернеш».– «Яку фарбу?»– перепитує Собака. «Яку-небудь,– відповідає водій,– лягай-но».– «Може, я посиджу?»– боязко питає Собака. «Ти тільки не вийобуйся»,– говорить йому водій і сідає за кермо. Собака пробує лягти, але йому відразу ж стає погано, і він починає ригати– на носі, на стіни, на якусь фарбу, ну, ви розумієте. Водій у відчаї гальмує, біжить до задніх дверей, відчиняє їх, отримує свою порцію його ригачок, і викидає напівохололого Собаку на вранішній харківський асфальт, і, вже лаючись на чому світ стоїть, повертається назад до лікарні, де на нього, якщо сказати по правді, ніхто особливо й не чекає.

## Вступ № 2

9.00

– Знаєте, що найгірше,– я не знав, що їх там двоє. Одна на балконі була.

– Ну.

– Ну, я зайшов, а вона там одна. Я ж не знав, розумієте? І вона лежить майже повністю роздягнена, там якісь трусики, бюстгальтери.

– Що– кілька бюстгальтерів?

– Ні, ну, просто різна білизна.

– Як це?

– Ну, різного кольору все, розумієте?

– Навіть говорити про це не хочу.

– Я ж кажу. Я взагалі не люблю білизну. Жіночу, мається на увазі.

– Ну, ясно.

– Коротше, я бачу, вона вгашена, ну, теж починаю роздягатися. А я ж не знав, що вони вже зранку. Вони там, значить, спочатку наковтались якоїсь гидоти, а потім водярою залили, уявляєте? Суки п'яні. А я стою, і в мене ерекція.

– Нічого собі.

– А тут ця сука з балкона виходить, ну друга. Лякається, звичайно.

– Ясно...

– Та, що в кімнаті, нічого, уже звикла, мабуть.

– До чого?

– До мене. Вона мене такого вже бачила, ну, з ерекцією.

– Завал.

– Я ж кажу. А та, котра на балконі, уже вгашена, ви розумієте, вони зранку пили, суки. Я жінкам узагалі заборонив би пити. Ви розумієте, про що я?

– Да, баби. У мене сусід е, так він зранку виходить і бере літри два водяри.

– Два літри?

– Серйозно.

– Про це навіть думати неприємно.

– Я його питаю— на хуя тобі, мужик, два літри? Ти ж не вип'еш. А він знає, що каже?

– Що?

– Я, каже, коли вип'ю, ну, там перший пузир, уже боюсь кудись виходити. А випити хочу, не можу зупинитись.

– Серйозно?

– А хулі він боїться?

– Ну, не знаю, страшно йому. Стрьом починається від водяри. А випити хочеться. Ну, він і бере відразу два літри. Сидить і квасить.

– Ну, зажди, роздушить він пузир, роздушить другий, та хрін із ним— вип'є він усе. А далі?

– Що— далі?

– Ну, випити ж і далі хочеться?

- Хочеться.
- Але вийти ж страшно?
- Ні, ні фіга, там, розумієте, така система— він коли випиває свої два літри...
- Два літри!
- ...ну, два літри, його перемикає, і йому вже не страшно.
- Серйозно?
- Я сам бачив.
- Ну, а як йому?
- Що значить— як?
- Ну, як йому, якщо не страшно?
- Йому похуй.
- І що?
- Ну, і він далі валить за водярою. Падає, а йде.
- Да...
- Ну, ще б. А ти кажеш— ерекція.
- Що ерекція?
- Ти кажеш— ерекція.
- Ну, ерекція.
- І що?
- Нічого. Ну, стою я з цією своєю ерекцією.
- Завал...
- Ну.
- І тут входить ця п'яна сука з балкона, уявляєте?
- Я цього не уявляю.
- Ну, і бачить мене. І, значить, думає— що це за мудак сюди припхався й тут стоїть.
- Що стоїть?
- Стоїть, каже.

– Мабуть, думає вона, сусід, прийшов потрахатись. І, значить, хапає порожній фугас з-під шампанського й запускає мені прямо в череп.

– А ти?

– Ну, я знепритомнів. Упав, значить, у крові весь. А ця сука п'яна, уяви, підбігає до іншої й давай її будити, уставай, говорить, треба його, ну, себто мене, в'язати. І вона встає, прикинь, і вони мене в'яжуть простирадлами по руках і ногах.

– Так вона ж тебе знала, ну та, інша.

– Та вони вгашені обидві зранку, суки, я ж кажу! Вони якоїсь фігні нажерлися, а потім ще водяра. Як та сука з балкона назад потрапила– не уявляю. Вони одна одну вже не впізнавали.

– Ну?

– І, значить, в'яжуть мене й затягують у ванну, кинули й пішли спати.

– Да...

– А зранку, значить, одна з них, та, що з балкона вийшла, ясна річ, уже нічого не пам'ятає й попхалась у ванну митися. Причому, тварина, світла не вмикає, навпомацки лізе. Залазить, значить, до ванни, а там я...

– Водка, ти розумієш, вона жінок глушить, вони як риби стають.

– Я колись контролерку в трамваї зустрів, так вона зі своїм компостером ходила.

– Не пизди.

– Що– не пизди? Серйозно– іде баба, п'яна сто пудів, я їй свій талончик даю, а вона звідкись із кишені дістає компостер, уявляєте?

– Свій компостер, мабуть, прикольно мати.

– Точно.

– Да...

– Я пробував колись зняти в трамваї. Уночі якраз їхав, нікого не було, ну, я давай його виламувати, розпоров руку, уявляєте, кров тече на всі боки, а тут контролери заходять.

– Суки.

– Ну, і зразу до мене, в принципі, я там сам їхав, більше нікого. На хуя, кажуть, компостер ламаєш.

– А ти?

– Що я? Кажу, не ламаю я нічого, хотів, кажу, талончик прокомпостувати, а ваш

траханий компостер мені руку зажував. О, кажу— дивіться.

– Круто.

– Да...

Какао, неповороткий і спітнілий, у цій компанії на загал добре почувається. Маленька кімнатка, де вони сидять, наскрізь прокурена й пропахла кавою. Чашок на всіх не вистачає, вони пускають по колу першу каву, потім другу, передають з рук в руки, потім передають шматки білого хліба, після години перебування в цій кімнаті їхній одяг, і їхнє волосся, і вони самі пахнуть тютюном і хлібом, хлібом навіть більше. Какао витирає рукавом спітніле чоло. «Ти що,– сміються всі,– Какао, це ж твій вихідний костюм».– «Нічого,– Какао червоніє,– не страшно, виперу».– «Ну да,– сміються всі далі,– ти вже другий рік обіцяєш, бери хліб». Какао бере з рук друзів свіжий білий хліб і далі слухає байки, він готовий бути з ними хоч весь час, йому з ними добре, ділять разом із ним хліб і цигарки, і головне— його ніхто не проганяє. А в наш час ти ще пошукай компанію, яка терпітиме тебе кілька днів у твоєму пісочному костюмі, який ти не переш уже другий рік, якщо не третій.

Какао дещо затовстий для цієї компанії й у своєму костюмі виглядає стрьомно, але костюм йому подобається. Не знаю, де такі костюми продаються. Какао його десь таки знайшов і вважає, що костюм стильний. Він поведений на таких штуках. Какао чи не єдиний із моїх знайомих ходить до перукарні, користується якимось підарським гелем, навіть голиться час від часу, хоча на користь йому це не йде. Їх набилося в кімнату чоловік шість, сидять і слухають Малого Чака Бері. Той розповідає, як він святкував свій день народження. Історія всім подобається. Какао слухає з відкритим ротом, йому особливо сподобалося про білизну різних кольорів, він пробує собі це уявити, але не може. Малий Чак Бері натомість пускає по колу ще одну папіросу й раптом говорить: «Какао, розкажи ти що-небудь». Усі погоджуються: «Ну, Какао, розкажи нам що-небудь, що ти сидиш мовчиш, нам теж цікаво, давай, розкажи нам що-небудь, о— розкажи нам про своїх баб,– усі сміються.– Какао,– кричать,– розкажи нам про своїх баб». Какао знічується, він усе ж таки почувається не зовсім упевнено. Вони— команда, а він так— просто зайшов до них у гості, але йти геть йому не хочеться, тому він думає, що розповісти, так, щоб воно було про баб. Про баб. Баб він бачить переважно по телевізору. Може, їм про телевізор розказати?

До кімнати вбігає хтось із адміністрації. «Усе,– кричить,– ходім, ходім, скоріше, час починати». І вони починають підійматися й виповзають у коридор, ідуть вервечкою, одне за одним, дожовуючи хліб, добиваючи папіроси. Какао тягнеться за ними. Вони переходять якимись закамарками, усюди стоять щити з агітацією, на стінах висять вогнегасники, нарешті виходять на світло, хтось повертається до Какао й каже: «Друже, почекай нас тут, добре? Ми недовго».– «А скільки це триватиме?»– питає Какао. «Та пару годин, може, трішки довше,– сядь он під стінкою і почекай».– «А можна я послухаю?»– не хочеться йому позбутися товариства. «Послухай,– говорить хтось,– послухай, але, в принципі, тут не дуже цікаво— так, хуйня повна». Какао лишається тільки повірити їм на слово.

Зал забитий, зібралося понад дві тисячі чоловік. Хто прийшов пізніше— стоять у проходах, штовхаються під сценою, публіка стрьомна— студенти, пенсіонери, військові, інваліди, інвалідів особливо багато, ну, це зрозуміло, є навіть бізнесмени, у костюмах ядучих кольорів, ну й так далі. Коли вони виходять, зал радісно вибухає, інваліди починають кричати якісь свої мантри, їм махають

руками, посміхаються, навіть пара букетів полетіла на сцену. Вони виходять і не поспішаючи беруть до рук інструменти, підключаються, хтось щось показує звуковикам, мовляв, дайте мене більше, хтось відкриває пляшку з мінералкою. Народ і далі скандує, улаштовуючи собі невеличке свято, але вони не надто на це ведуться. Усі розуміють, у чому тут річ, хто тут насправді головний і чим все це закінчиться. І коли розігріті інваліди починають співати хором і на них уже майже ніхто не зважає, з'являється він -

10.00

преподобний Джонсон-і-Джонсон, сонце на затуманеному небосхилі нового американського проповідництва, зірка найбільш масових приходів на всьому Західному узбережжі, лідер Церкви Ісуса (об'єднаної), поп-стар, який вправляє мізки всім, хто цього прагне й хто прийшов до нього цього літнього дощового ранку, просто посеред тижня. Преподобний Джонсон-і-Джонсон плювати хоче на всі ці умовності, він не старовір який-небудь, аби відправляти свої служби лише по вихідних, що за гівно, говорить він, що за старообрядне гівно, і всі з ним погоджуються. Він приїхав до міста пару тижнів тому, принаймні так написано у прес-релізі, який роздають усім на вході, винайняв кіноконцертний зал на місяць уперед, набрав музикантів і ось уже четвертий день ібошиться тут, проповідуючи аборигенам слово Боже. Аборигенів набивається щоразу більше. Преподобний має фантастичних агентів, усі міські газети ще за місяць до його приїзду почали про цей приїзд писати, листівки з його усміхненим американським іблом роздавалися на заводах, базарах і в банках. У перший же день по приїзду він дав інтерв'ю на найпопулярнішому міському тіві і, на превелике здивування глядацької аудиторії, навіть говорив більш-менш пристойною державною мовою, набираючи тричкові просто на порожньому місці, говорив, що має місцеве коріння, але загалом є васпом, себто стовідсотковим білим із Техасу. Не дивно, що преподобного обговорювало ціле місто. Під час першої проповіді в залі було кілька телекамер. Усі більш-менш оперативні канали вважали за доцільне сказати, що перша проповідь преподобного Джонсона-і-Джонсона, про яку так довго говорили більшовики, відбулася, усе кльово, дорогі харків'яни, ви просто мусите це побачити, тим більше- вхід халявний, плюс усім роздають безкоштовні календарики з фізією преподобного, служби проходять щодня до кінця червня, початок о десятій, тринадцятій та сімнадцятій нуль-нуль, без вихідних.

І ось уже четвертий день поспіль він стриже купони, виголошуючи по три проповіді на день. У нього тут уже свої фанати. Вони віддано реагують на кожне сопливе схлипування преподобного, перекладене для них якоюсь тіткою в сірому офіційному костюмі, яка працює в преподобного перекладачкою і яка його, здається, не розуміє, у всякому разі перекладає вона що попало, а самому преподобному, очевидно, просто в падло її корегувати. Очевидно, одкровення Боже накриває його з головою, його просто пре під час проповіді, на нього навіть почали ходити планові. Вони по-своєму розуміють старого, це ніби така всесвітня солідарність усіх обковбашених придурків, яким у той чи інший спосіб, кожному по-своєму звичайно, відкриваються Божі таємниці, ось їх разом і пре, а тут іще й музика звучить.

Музику грають саме вони, преподобний провів серед них ретельний кастинг, вибрав в основному студентів консерваторії, лише Малий Чак Бері походив із панків, його преподобний узяв за почуття ритму. Загалом для нього освіта не була визначальною, головне, щоб вони добре виглядали на сцені, ну, там жодних євреїв, жодних монголів, у жодному разі не чорні, коротше, справжній фашистський

виродок, але народу подобається.

Преподобний накручує себе в гримерці, ковтає якісь пігулки, п'є багато кави без кофеїну і голосно рецитують щось із «голі байбла», примушуючи перекладачку повторювати. Перекладачка понуро мовчить. Преподобного це заводять іще більше, у нього вже перші приступи Божого одкровення, у нього це як срачка, його просто розриває, і все тут. Заходить хтось із адміністрації: «Час, – говорить, – час іти, – народ вже чекає». Преподобний сьорбає з великої пластикової кружки свою безпонтову каву, обливає нею свою білосніжну сорочку: «Шіт, – говорить, – факін шіт», – перекладачка пробує перекласти це чуваку з адміністрації, але той лише відмахується. «Ладно, – каже преподобний, – доведеться застібнутись на всі гудзики, будемо як устриці, або як молюски, як восьминоги. Одним словом, усі ми під Богом ходимо», – додає він і виходить у коридор. За лаштунками, під самою сценою, преподобний на мить зупиняється. Його увагу привертає повнуватий юнак у пісочному костюмі. «Нічого собі юнак, – думає преподобний і на мить пригальмовує. – Ти хто?» – питає він, і в залаштункових сутінках на мить зблискує корпус його наручного годинника. Какао завмирає й на мить втрачає дар мови. «Що ж ти мовчиш? – нетерпеливиться преподобний. – У тебе є ім'я?» Какао киває своєю великою головою, але ім'я не називає. «Ну, ладно, – утрачає преподобний рештки терпіння, – велика ласка Господня, хай вона ляже й на таких ібанатів, як ти». Перекладачка хоче це перекласти, але преподобний перебиває її. «Потім-потім», – каже він і йде на сцену, важко тягнучи над собою жовтого неопалимого німба.

Какао вибалушено дивиться на те місце, де стояв преподобний, довго приходить до тями й ватяними ногами йде шукати сортир. Урешті знаходить, з останніх сил відчиняє двері, уповзає всередину й починає блювати. Я давно помітив – він коли нервує, коли в нього стреси чи що, він обов'язково блює, просто біда якась. Коли починається сесія, до нього краще взагалі не підходити, такий чоловік. «Господи, – думає Какао, – о, Господи. Невже це справді я, неville це справді до мене щойно підходив цей чоловік? Не може бути, я, звичайно, знаю собі ціну, у мене гарні друзі, у мене мама в бібліотеці працює, мене в Макіївці непогано знають і в Міловому, але щоб отак! Не знаю навіть, що й подумати», – думає він і знову починає блювати. – Як же це, – думає він, відблювавшись, – це ж кому розповім – не повірять. Скажуть, що ти гониш. Блін, сам собі не вірю – жив, як жив, чесно робив свою справу, нікому не заважав, нікого не підставляв, можливо, це і є дяка Господня. Інакше як, як – просто не розумію, як так сталося, що до мене, просто до мене, безпосередньо, ось так взяв і підійшов чоловік, У ЯКОГО НА РУЦІ ЗОЛОЧЕНИЙ “РОЛЕКС”!!!»

Какао ще раз схиляється й бачить на підлозі, поруч із раковиною, стосик брошурок із проповідями преподобного, він побожно бере одну, розглядає трішки пожмакане обличчя Джонсона-і-Джонсона, розглядає «ролекс» на його руці і, посміхнувшись, ховає брошуру до кишені свого пісочного піджака.

– Дорогі брати і сестри! (Дорогі брати і сестри! – перекладає тітка в костюмі). Господь маніпуляціями своїх божественних рук зібрав нас тут до купи! (Господь проробив певні маніпуляції, – перекладає вона. – Купу.) Так подякуймо йому за те, що ми тут зібралися – і ви, і я! (Тож дякую вам, що ви тут зібралися, і я.) Я говорю вам, брати і сестри, – устаньмо, устаньмо й прочитаймо молитву, в ім'я Господа, алілуя! (Алілуя, – не зовсім розуміє його тітка.) Господи, кажу я! (Він каже: «Господи».) Подивися на цих людей, котрі тут зібралися цього ранку! (Зранку вже зібралися.) Їх привела сюди твоя божественна любов, чи не так? (Їх

привела сюди не так любов.) Так, Господи! (Так.) Так, алілуя! (Тітка мовчить.) Але ви можете запитати, чому ти, преподобний Джонсоне-і-Джонсоне, говориш нам про це, ми знаємо все це, про нас— так краще покажи чудо! (Ми знаємо про вас все!— погрозово говорить тітка.— Можете запитати.)

Я хочу розповісти вам одну історію, я хочу вам показати на конкретному прикладі, щоб ви зрозуміли, що я маю на увазі. (Я хочу вам, наприклад, показати, ви розумієте, що я маю на увазі.) Одна дівчина з Південного Коннектикуту (Одна дівчина з півдня) жила у великій скруті (жила собі на півдні), вона не мала батьків, не мала друзів, не мала власного психолога (вона займалася психологією, була психологом, власним), вона зовсім утратила надію на Боже одкровення, і її дні тяглися безкінечним потоком (вона все втратила й тяглася без кінця). Алілуя! (Тітка мовчить.) Одного разу на її шляху трапився божий чоловік, пастор (у її житті з'явився чоловік, мужчина), і він сказав їй— сестро! (це була його сестра) сестро! (ще одна) зупинись, це кошмарно— ти сама зачиняєш двері, крізь які міг би увійти до тебе Ісус (зачини двері,— сказав він,— до тебе може прийти кошмарний Джіzus). Для чого ти це робиш? (Що ти для цього робиш?) І він пішов від неї, він мав уже досить її зневіри. (Старий, виявляється, мав її, і він сказав досить. І пішов.) І вона лишилася сама, і її дні далі тяглися безкінечним потоком. (І вона далі тяглася сама.) І ось одного разу, коли вона поверталася із закупів (Одного разу вона таки потрапила на шопінг) і переходила через вулицю, якийсь п'яний автолюбитель не зміг як слід пригальмувати і збив її з ніг (вона була вже така п'яна, але не могла спинитися й падала з ніг, як автолюбитель), і, коли вона прокинулася в реанімації, на операційному столі (вона прокинулася на столі, ну там п'яна, брудна, у порваному одязі, шалава), під скальпелем хірурга (на ній вже був хірург), вона не могла згадати свого імені (вона не могла його навіть згадати. Та вона все забула, вона п'яна була, алкоголічка кончена), вона втратила пам'ять! Вона зовсім нічого не пам'ятала (пропила все— і хату, і речі, гроші зняла з книжки— теж пропила, знайшла хахалю, почали самогон гнати), вона не пам'ятала, звідки вона (звідки вона така взялася— бідкалися сусіди), не пам'ятала своїх батьків, свого тата, свою маму (твою маму, казали вони, що за курва підселилася до нас у під'їзд, нам скоро електрику відімкнуть через її апарат), вона забула все своє життя (усе своє життя ми тут пашемо, а ця прошмандовка прийшла на все готове, ще й хахалю з собою привела), і, коли вже всі, навіть лікарі, втратили надію (ми тобі, сука, покажемо будинок зразкового побуту й моральний кодекс будівника комунізму. Ми тобі, падла, ноги повідриваємо. А хахалю твого в диспансер здамо, хай лікується), і раптом з'явилося Боже одкровення (а то зовсім оборзела, сучка привокзальна, з хахалем своїм, прошмандовка, думає, що ми за неї за електрику платити будемо, думає, вона тут найрозумніша, тварь морська, і ще цей, хахаль її, йобаний-смішний: здамо в диспансер, і кранти, та хулі ми тут із ними ручкаємося— зараз визовемо участкового, обріжемо провода, і хахалю її теж обріжемо, теж мені— моряк торгового флоту, йобаний-смішний, прийшли тут на все готове, прошмандовки, блядь), і Бог сказав їй (на хуй, на хуй з пляжа, дівочка, ми все своє життя тут пашемо, а ти думаєш що— найголовніша, за хахалю за свого думаєш сховатися, за морячка? Диспансер за твоїм морячком плаче, ось що ми тобі скажемо, да-да— диспансер).

«Який диспансер?— раптом думає Джонсон-і- Джонсон,— що ця факін-сучка перекладає?» Він робить паузу, під час якої чути плач інвалідів, і продовжує:

– Дорогі брати і сестри! (Дорогі брати і сестри!— повертається ближче до теми перекладачка.) І ось Господь каже їй— згадай усе (Господь каже вам— згадайте, і все!), устань і йди! (і йдіть собі!), і вона пішла (і пішла вона), і вона

спитала в лікарів (спитайте лікарів)– хто платив за мое лікування? (хто за все платити буде?) І вони сказали їй– це чудо, Господне чудо, але хтось оплатив твоє страхування (страхуйте своє чудо), і хтось передав тобі одяг, речі, і це друге чудо (інша річ, що хтось передав тобі чудо), і хтось винайняв для тебе помешкання, ти маєш тепер дах над головою, і це третє чудо (і це чудо, котре вже втретє в тебе над головою). І тоді вона зрозуміла– адже це Господне одкровення, яке відкрилося їй (і тоді в неї відкрилося), і що це сам Ісус дарує їй просвітлення, зовсім невеличке, невеличку таку смужку світла, як уночі, коли ви відкриваєте холодильник (кошмарний Джіzus уночі хоче подарувати їй холодильник, зовсім невеличкий такий). Для чого я розповідаю вам це, брати і сестри? (Для чого вам брати, сестри?) Для того щоб ви зрозуміли, що Господне одкровення– це як морські продукти (тітка змучено замовляє і про щось замислюється), головне– не просто впіяти його, головне– вміти його приготувати. Господне одкровення– це як мозок восьминога: ти не знаєш, де він у нього. Тому що ти підходиш до восьминога, дивишся на нього, і ти думаєш– алілуя!– де в цього факін-восьминога мозок? Адже якщо є восьминіг, то має бути й мозок? Але ти не можеш дійти до цього своїм розумом, твій розум лінивий і зневірений, ти не можеш ось так просто взяти восьминога й зробити свою справу, ти маєш усе звиряти з внутрішнім голосом, який тобі говорить: кинь його, кинь, ти не знайдеш тут нічого, ця задача не для тебе. І тоді ти починаєш сумніватись у собі. Алілуя! Ти думаєш– так, я не гідний цього, я надто слабкий і немічний, аби пройти цей шлях до кінця й у всьому розібратися, ця праця не для мене. Я краще відійду вбік. Тому що ти бачиш його тіло, воно таке саме, як твоє тіло. І ти бачиш його очі– вони такі самі, як твої очі, і ти слухаєш, як б'ється його серце,– хай славиться Господь,– воно б'ється так само, як твоє! Так хто ти такий?

– Восьминіг!– кричить хтось із залу.

«Який восьминіг?– не розуміє Джонсон-і- Джонсон.– Чому восьминіг?» Він на мить спантеличено замовляє, але не втрачає хвилину і знову пірнає в барвисте пурпурове проповідницьке гівно: правильно, ти– дитя Боже! Усі ми діти Божі! Господне одкровення в кожному з нас (Кожному з вас,– вмикається тітка,– на виході видадуть брошурку й календарик з фото преподобного), тож зважаймо на увагу Всевишнього (дякуємо вам за увагу, усього хорошого, до наступних зустрічей на проповідях Церкви Ісуса (об'єднаної)), зустріч із яким нас очікує попереду!

(До наступних зустрічей,– тітка повторюється.– Не забувайте свої речі,– додає вона,– і заберіть звідси цих траханих інвалідів).

«Ах, як я їх зробив»,– говорить преподобний Джонсон -і- Джонсон чуваку з адміністрації. Чувак дивиться на нього закоханими очима. «Так,– повторює преподобний,– як я їх зробив. Тільки для чого я знову про восьминогів тріпався, що зі мною останнім часом робиться?– питається він у чувака.– Тільки-но прийму вітаміни, як одразу починаю говорити про восьминогів. Нічого не можу з собою зробити,– виправдовується він,– мене просто пре від цих чарівних істот. Ой, як мене пре»,– радісно говорить він і зникає в гримувальній.

11.00

Доки всі ці ортодокси сьомого дня ще не розійшлися і преподобний, розмахуючи руками, залишає сцену, Какао сидить на лаві й намагається зрозуміти, про що вони там говорили, але до нього не надто доходить зміст промови преподобного, щось там про електрику і про диспансер, про восьминогів, Какао нудьгує. «Краще б

[illegible]

Вступ № 3

00.00

Мої друзі хочуть, щоби з ними рахувалися. Вони ревниво ставляться до того, як із ними розмовляють і про що, як на них при цьому дивляться. Намагаються зрозуміти, що про них думають, коли говорять. Постійно скандалять, з ними важко спілкуватися, вони нервують у компаніях, якщо це не їхні компанії, їх час від часу звідкись викидають, якби хтось із них летів літаком, його б і з літака викинули, це вже точно. Я сам до таких речей раніше нормально ставився, але останнім часом теж починаю заморочуватися— не люблю, скажімо, коли хтось забуває мое ім'я, ось, скажімо, ми говоримо-говоримо, і раптом виявляється, що ніхто не знає, як мене звати, навколо стільки придурків крутиться; або терпіти не можу, коли в когось на обличчі різна хуйня, ну, я маю на увазі не якихось там циклопів однооких, звичайно, просто якщо в когось обличчя порізане після гоління, або кров на губах, або інші речі— не люблю, по-моєму, це неповага— ходити з такою гидотою на обличчі, не вмієш голитись— сиди вдома, втикай у телевизор або займись чим-небудь корисним, ні— обов'язково розхуячить собі писк яким-небудь станком, перестріне тебе на вулиці й давай вантажити нікому не потрібними речами, не пам'ятаючи, до того ж, як тебе звати. Або не люблю косметику, жаклива річ— косметика, агресивна й погано пахне, парфуми терпіти не можу, ще пити ладно, але так— не розумію, різні обручки, кульчики, значки— у всьому цьому є неповага, у всякому разі мені так здається. Раніше я спокійно ставився до подібних речей, загалом— раніше я багато речей просто не помічав, життя така прикольна штука— чим далі запливаєш в її акваторію, тим більше гівна плаває навколо тебе, плаває й не тоне, але, з іншого боку, так і цікавіше.

Друзів у мене досить багато, це навіть не компанія, радше такий дружній колектив симулянтів, які намахують усіх вербувальників і роботодавців, ми живемо в кількох сусідніх кімнатах на одному поверсі, спимо де попало, я навіть не всіх знаю, справжній друг тут один— Вася Комуніст, інші— публіка більш-менш випадкова, хоча теж наші друзі, вони то з'являються, то зникають, інколи їх набивається на нашому поверсі більше десятка, інколи я сам по кілька діб блукаю коридорами, вилізаю на дах і дивлюсь навколо. Нам усім по вісімнадцять-дев'ятнадцять, переважну більшість моїх друзів уже повиганяли з навчання, вони тепер або безробітні, або займаються нікому не потрібними речами, наприклад Собака Павлов— ніколи не міг зрозуміти, чим він насправді займається. Батьки в Собаки Павлова євреї, але на себе він це не переносить, говорить, що батьки— це батьки, а він— це він, більше того— Собака Павлов говорить, що він правий. Відповідно, з батьками він не живе, говорить, що не може жити з євреями, тусується по знайомих, інколи зависає в нас на тиждень-другий. Ще в нього є бабуса, очевидно, не єврейка, бо в неї він теж іноді зупиняється. Час від часу він тягне в бабусі з сервантів різну антикварну порцеляну й продає її на барахолці, на отримані гроші накуповує в аптечних кіосках навколо ринку таблеток і їде до нас. Тоді ми взагалі не виходимо з кімнати по кілька днів, хіба що відлити чи поригати, але поригати можна й у кімнаті. Відлити, у принципі, теж. Я люблю Собаку Павлова, навіть попри його антисемітизм, мені-то що.

Собака ідейно не працює, вважає западло, говорить «мені западло працювати на них», він загалом вважає, що в нашій республіці відбувся переворот і до влади прийшли євреї. «Жида,— каже він,— усюди жида». Я, в принципі, вважаю, що він даремно так говорить, але працювати теж не хочу. Нещодавно, правда, наші друзі— рекламники Вова і Володя— улаштували Собаку до себе в газету, у відділ реклами, кур'єром, Собака довго вагався, приходив до нас на поверх, блукав кухнею,

називав Вову і Володю жидами й вагався. Урешті зважився й пішов працювати. Пропрацював днів десять. Кілька днів тому зник, разом із якоюсь кореспонденцією, Вова з Володею приїздили до нас, але ми нічого не знали, телефонували батькам, ті теж не чули про свого сина-Собаку вже півтора року, здається, їх це влаштовувало, навіть до бабусі поїхали, бабуся їх не впустила, дивилася через напіввідчинені двері й не розуміла, що від неї хочуть, схоже, Собака вкінцець замордував стару, спробуйте, поживіть з онуком, який на сніданок уживає спочатку водяру, а потім— усе інше. Одне слово, Собака пропав, і наші друзі-рекламники погрожували зробити з ним щось страшне, якщо той знайдеться. «Так і передайте Собаці,— говорили вони нам,— яйця відірвемо». Я сумнівався, що в такий спосіб Собаку можна було заманити назад до редакції, але обіцявся передати. Мені не важко. Вову й Володю ми недолюбливали, але терпіли, вони вчилися на історичному і, як більшість відмінників з історичного, співпрацювали з кагебе; кагебе, я думаю, сильно потерпало від присутності у своїх лавах двох даунів— Вови й Володі, але порядок є порядок, я так думаю, інакше для чого б їх тримали в штаті. Вова й Володя, очевидно, що за протекцією кагебе, уже на першому курсі влаштувалися в рекламний відділ однієї з перших харківських незалежних газет. Газета їхня працювала від якогось фонду демократичного розвитку, редактор— підар-проніра— вибив із америкосів солідний грант, і вони запустили у світ свою незалежну газету, одними з перших у місті почали друкувати на обкладинці голих тіток, а всередині— розлогі програми телепередач. Крім того, постійно гнали на совок, можна сказати, що за гроші америкосів поливали гівном нашу радянську батьківщину, нашу молодість, можна сказати, я не любив цієї газети, хоча тітки на обкладинці мені подобались. Вова і Володя працювали, як я вже сказав, у рекламному відділі, не знаю, як вони там працювали, мабуть, погано, тому що традиційно раз чи двічі на тиждень вони заїздили до нас, напивалися водяри й билися між собою. Узагалі вони товаришували і ладили, Вова був трішки вищий, Володя— трішки повніший, а от напивалися, виходили непомітно на коридор і починали мочити одне одного, причому по-справжньому, з вибитими зубами, з соплями і слізьми на фейсах. Тож які з них могли бути кагебісти— не знаю. Ми їх спочатку розводили, а потім бачимо— ну, хулі, б'ються пацани, й хай собі б'ються. Може, у них, в істориків, так прийнято, може, ім кагебе за це доплачує, чого лізти.

Ще з нами на поверсі живе Ваха. Ваха— грузин, хоча Собака його теж називає євреєм. У Вахи свій бізнес— біля кільцевої, на самому виїзді з міста, зовсім близько від нас, у нього стоїть кілька кіосків, у яких працює кілька наложників. Наложники живуть в одному з кіосків, збираються там на ніч, узимку палять багаття, одного разу ледь не спалили кіоск, добре, що він був залізний, просто посмажилися, але вижили. Ваха має цілих дві кімнати— в одній він живе, в іншій тримає контрабанду, різні там шоколадки, колу, героїн і чупа-чупси. Мінтурі він платить, вахтерам теж, нас не чіпає, тож Ваха— позитивний герой, точно позитивний, інакше не скажеш. Нам він продає непалену водяру, хоча знижок не робить. Собаку Ваха боїться і, коли той приходить до нас, зачиняється в одній із кімнат, я собі уявляю, як він у цей час перераховує терті банкноти й заковтує золоті монети, щоб єврей-антисеміт Собака Павлов не відібрав, бува, чого.

Далі по коридору, десь у його нетрях, живе Какао— донбаський інтелігент. Себто його мама працює в бібліотеці на якійсь шахті. Какао товстий, і ми його не любимо, він до нас натомість тягнеться, ну, у нього й виходу, за великим рахунком, іншого немає, хто стане водитися з донбаським інтелігентом. Хоча в нього є ще якісь знайомі в місті, окрім нас, якісь музиканти, очевидно, такі самі піжони, як і Какао, коли він із ними зустрічається, то приповзає додому на рогах, накачаний портвейнами, і завалюється спати. У Какао є пісочний костюм, у

якому він схожий на повного мудака, він його майже ніколи не знімає, ледь не в душ у ньому ходить; коли накачується портвейнами і приповзає додому, завалюється в ліжко просто в цьому костюмі, багатофункціональна штука виходить— костюм донбаського інтелігента. Прокинувшись, Какао виходить на кухню і спостерігає, хто там що собі готує, нюхає напівфабрикати й говорить на всілякі відв'язні теми— неопохмилений, товстий, у м'ятому піжонському костюмі.

Ще весь час десь поруч живе Моряк— відбитий чувак із порваним правим вухом, каже, що вухо йому собака прокусив. «Павлов?»— перепитує обов'язково хто-небудь, такий ніби жарт. Моряк якийсь богобоязливий чи просто гальмонутий, навіть не знаю, як пояснити, він, скажімо, миється лише вночі, говорить, що не хоче, аби йому заважали. «Заважали що?»— питаюсь я весь час, Моряк червоніє, але й далі миється лише вночі, такий ось чувак.

З інших друзів можна згадати хіба що Карбюратора. Так, Сашу Карбюратора, теж мого гарного приятеля. Саша приїхав звідкись із кордону, хоча він тут усюди, цей кордон. Саша, власне, приїхав усупереч батьківській волі, виявляється, й таке буває, у нього вдома залишилися мама і вітчим. Він закінчив курси водіїв, має справжнє водійське посвідчення й хоче з часом відкрити яку-небудь контору з перевезення вантажів, ну там купити собі катафалк і возити, скажімо, меблі. Саша взагалі пристрасно ставиться до техніки, якщо ви розумієте, про що я. Одного разу він навіть купив собі підручники зі схемами й описами автомобілів і спробував у всьому цьому розібратися. Почав, як неважко здогадатися, із карбюратора. Після цього підручники зникли, я собі так розумію, що їх просто хтось пропив— чого добру пропадати. Загалом, Карбюратор має таку здатність— вступати в гівно, не для нього приготоване.

Ну, решту я вже й сам не надто добре знаю, з'являються різні герої коміксів час від часу, але прослідкувати, хто вони й для чого з'являються в нашому житті, дуже важко, так— приходить який-небудь, умовно кажучи, Іваненко, химерний тип, якщо не сказати йобнутий, і, власне, це все, що про нього можна сказати. Фактично все.

Гарна, вічно голодна компанія, яку незрозуміло що тримає разом, бо, в принципі, всі одне одного недолюбують, ну, але це ще не причина, аби ігнорувати здорове спілкування. Робити нам, за великим рахунком, немає чого, хоча в кожного свої стосунки з дійсністю, у нашому віці вони зводяться до якихось простих примх і бажань— там, потрахатись, я навіть не знаю, що іще. Жінки нас ігнорують, навіть проститутки з кільцевої. Ми час від часу ходимо подивитися на проститутку, такі ніби як екскурсії, безкоштовні атракціони, грошей у нас, звичайно, немає, тому ми просто з ними тусуємося, клянчимо папіроси, розповідаємо різні історії з життя, заважаючи їм, одне слово, заробляти важкий хліб проститутки. Але вони до нас ставляться непогано, там, на кільцевій, вони не особливо комусь потрібні, так само як і ми, і їм, і нам не вистачає бабок і суспільної любові, і вони, і ми переживаємо це мокре дощове літо на порожньому харківському передмісті, зарослому травой й заліпленому рекламою,— фантастичне місце, фантастичні проститутки, фантастичне життя. Гомосексуалізмом ми не займаємося, хоча до того все йде.

## 7.00

Головне, що вони все правильно порахували, у таких випадках щось десь не додумаєш— обов'язково попадеш. Тут усе не так просто. Коли починаєш робити свій

бізнес, щось там продавати, спершу подумай, хай ти навіть безпрограшними, на перший погляд, фішками займаєшся, усе одно— краще перестрахуйся. Одна річ, якщо маєш справу, скажімо, з акціями або з перерахуваннями. Ну, коротше, якщо бабки тобі до рук не потрапляють, тут іще за тебе хтось може все порахувати, тільки й маєш виконувати, що там від тебе вимагається, і не займатися розпіздяйством на робочому місці. Інша річ, якщо працюєш із живими бабками, з чорним, блядь, налом, і за тобою не стоїть контора, якщо опиняєшся сам на сам, без жодних посередників, з живою грошовою масою, ось тоді краще подумати, інакше де-небудь обов'язково влетиш, це вже без варіантів. Скільки разів доводилося бачити, коли нормальні загалом люди хапалися за відверто лажові речі, відповідно, горіли разом із рештками фінансового благополуччя й суспільної поваги. Бізнес середньої руки— така стрьомна штука, що лише один невірний крок— і вже маєш паяльник у сраці, таке ось первинне нарощування капіталу в умовах посттоталітарного суспільства.

Вони й мені спочатку пропонували взяти участь, але я чомусь відмовився. Не знаю, щось мене насторожило, навіть не знаю що— зовні все виглядало серйозно, мій друг Вася Комуніст, хороший хлопець, рідкісної душі похуїст, у якийсь момент заламався жити на водці з чаєм з постійними перебоями й усе порахував, виходило ніби складно: вони скидаються на чотирьох, ідуть у Росію, купують там на всі бабки два ящики водяри, якщо купити в нас долари й помінати їх у Росії, вони якраз вигравали на курсі, тим більше якщо береш оптом, ну, два ящики— це не опт, але кого це хвилює. У Росію й назад вони добираються електричками, на квитках економлять, у дорозі харчуються тією ж водярою, привозять її назад і сплавляють на вокзалі за подвійну ціну. Потім знову ідуть у Росію й купують чотири ящики водяри, так само привозять її назад і так само сплавляють. Це забере трохи часу, але за пару ночей на Південному вокзалі міста Харкова можна продати будь-що, навіть душу, якщо вона в тебе є. Після цього починалося найцікавіше: вони ідуть ще раз, востаннє, і на всі бабки купують вісім ящиків водяри, перевозити її дещо ризиковано, але спробувати можна, у разі чого відкупитися від митників можна буде тією ж такою водярою, хоч і шкода.

«І ось,— говорять вони мені,— у нас виходить по два ящики водяри на рило, уявляєш?»— «Ну,— кажу,— і що?»— «І ми,— говорять вони з придином,— їх пробухуємо!!!»— «Що, всі вісім ящиків?»— «Так!»— «Не подужаємо»,— сумніваюся. «Хуй,— переконує Вася Комуніст,— дні за три подужаємо, точно подужаємо». Я уявив собі ці три дні й відмовився.

Вася справді вмів такі речі серйозно повернути. Я його розумію, в принципі: що йому втрачати, це його шанс бодай кілька днів не мати перебоїв з продовольчим кошиком, який у його випадку складається майже виключно з різної лікоро-горілчаної продукції, власне, горілчаної, до чого тут лікери. Він набирає скаутів, підмовляє Моряка. Моряк погоджується досить швидко— чому б і не поїхати, говорить, у місті йому робити немає чого, ним навіть міліція не цікавиться, тому що живе Моряк без прописки, як і належить справжньому морському вовку, уночі переховується в душі, удень відсипається, про його існування взагалі мало хто знає, «дембель в маю» одним словом. Ще до них пристають два якихось чуваки невідомого соціального походження й адміністративного підпорядкування. Вася цілу ніч із середи на четвер проводить серед них агітаційну роботу, говорить, що в Росії зараз можна майже за безцінь скупити будь-що, хоч танки через кордон переганяй, але танків вони не хочуть, вони хочуть водяри, тож план усім подобається. Я б теж погодився. Я вже казав, ну, та не склалося.

І ось на ранок вони таки зриваються їхати за своїми примарними синіми птахами демпінгового алкоголю. Скидаються в кого скільки є, але в них не вистачає навіть на морозиво. Потрібно щось продавати.

Хтось із компанії притягує фотоапарат. «Ось, – каже, – фотоапарат».- «А не шкода?»- питають його. «Не, усе гаразд, – каже він, – однаково фотографувати немає чого».- «Справді, – погоджуються всі, – що тут фотографувати». Сам Вася дістає звідкись заниканий бінокль. Я, наприклад, не знав, що в нього є бінокль, хоча ми друзі, така штука. Ну, і лишається тепер комусь увесь цей непотріб продати. «У принципі, – говорить Вася, – продати можна було б Моряку, він лох, він би купив. Та Моряк з нами. Можна продати Какао, Какао теж лох, і він не з нами». Але Какао не тільки не з нами – він узагалі зник, його вже кілька днів ніхто не бачив. І тут хтось згадує про Ваху. «Правильно, – підхоплює Вася, – Ваха – грузин, грузини люблять оптику».- «Правда?»- недовіжливо перепитує хтось із компанії. «Ну, звичайно, – каже Вася, – звичайно: усі грузини люблять оптику». І вони йдуть до Вахи, знаходять його в одному з кіосків і говорять, типу: «Вахо, оптику візьмеш?»

Але Ваха цього прохолодного червневого ранку не зовсім дружить із головою, він по вуха зав'яз у власному канабісі, який звечора курить у власному, знову ж таки, кіоску разом із наложниками. Тож у Вахи починаються страхи. «Яку оптику, камандір? – питається він. – Чому оптику?» Вася дістає з пакета старий бінокль без шворок і майже не вживаний апарат «ФЕД-5» у рипучому шкіряному футлярі. «Ось, – каже, – бери, не пожалкуеш, товар хороший». Ваха далі стрьомається і з кіоску не виходить, сидить там разом із наложниками й дивиться на Васю крізь тісну амбразуру. Але Вася йому дружньо посміхається, і решта скаутів теж посміхаються, хоч і дещо напружено. І Ваха раптом думає: «Бля, – думає він, – бля, що я роблю, чому я тут сиджу, котра зараз година, що це за мудаки стоять переді мною, і головне – чому вони з біноклем?!»

Але якісь голоси щось йому там нашіптують, і він таки вилазить назовні й бере у свої неслухняні руки оптичний прилад, його відводять трішки вбік, щоби він мав на що подивитися. На вулиці порожньо, повітря навколо кіосків пахне канабісом та дощем. Ваха дивиться в бінокль і зі священним трепетом розглядає заповнені тихі автостоянки, кінцеву тридцять восьмого, кількох проституток на перехресті і далі по колу – недороблену дев'ятиповерхівку, яку мурують зеки, розйобаний соціалізмом універсам, трамвай «двадцятку», що виповзає звідкись із мочарів, і, так повернувшись навколо власної осі, він раптом впирається озброєним оком у власний, знову ж таки, кіоск, і перед його затуманеним поглядом раптом чітко постає напис «ЧП ВАХА». «Ні хуя собі, – думає він, – це ж я», – і тут його кінцево впирає...

Продавши оптику й отримавши на руки непогану, як на їхні скромні скаутські потреби, суму, друзі тут-таки, над тілом напівпритомного Вахи, купують у його наложників два літрові «кайзери» і прямо так ідуть на вокзал, аби сісти на першу ранкову електричку до міста Белгорода. Вони дещо збуджені й галасливі, серед запашного літнього ранку, під свіжими небесами, відчайдушні шукачі радості і пригод. Збоку вони справді схожі на туристів, чи навіть радше на прочан, які ось ідуть собі на прощу до міста руської слави Белгорода й не беруть з собою нічого зайвого, крім двох літрових «кайзерів» та студентських квитків, а враховуючи, що до Белгорода «кайзери» вони вип'ють, то й взагалі нічого зайвого, справжні тобі прочани.

11.00

У Белгороді вони вирішують спочатку подивитися місто, усе ж таки цікаво, як тут люди живуть, потім узяти те, що їм належить, і вечірньою електричкою повернутися назад. Часу в них удосталь, поспішати їм немає куди, тож вони виходять через зариганий вокзал города руської слави й відразу натрапляють на магазин із великою кількістю алкоголю всередині. «Не хуй у цьому Белгороді дивитися», – каже Вася й заходить усередину. Йому ніхто не заперечує.

- Шо вам, синочкі? – питається продавщиця.
- Мамаша, мамаша, – відповідає Вася Комуніст, – нам водочки.
- Скільки?.
- Два, – говорить Вася.
- Пузиря? – діловито перепитує вона.
- Ящика, – уточнює Вася.
- А вам, синочкі, по шестнадцять годков уже есть?

Компанія дружно дістає студентські квитки з державною символікою своєї республіки. Після чого брами падають і водяру їм продають.

«Добре було б її трахнути», – говорить Моряк уже на вокзалі. «Чувак, – нервово відповідає Вася, – ти тут бізнесом займаєшся чи блядством?» Риторичне питання, в принципі.

14.00

На зворотньому шляху їх побив наряд. Загалом вони самі винні, попустилися, маючи на руках таке добро, розслабилися й закурили просто у вагоні, а оскільки вагон був майже порожній, то наряд навіть не мав вибору, мовчки підійшов і надавав дубинками по спині. Скаути мовчали і, щоб не виказати болю й розпачу, думали про щось хороше, а оскільки воно – це хороше – було зовсім поруч, під лавою, то думалося їм легко й екзекуцію вони перенесли з гідністю. Хоч наряд, очевидно, розраховував на якийсь збройний спротив. Вони вже кілька годин тут катаються туди-сюди, їх по-своєму можна зрозуміти, катаєшся ти занюхану електричкою вздовж державного кордону й навіть помахатися немає з ким – навколо одні спекулянтки, з ким тут махатися, вони й скаутів били радше за інерцією, так – аби форму не втратити, хоча легше від цього нікому не було.

«Підараси, – говорить Вася, коли наряд зникає, – краще йшли б на завод, у цех». – «Правильно, – підтримує Моряк, – у ливарний цех». Усі погоджуються: «Правильно, у ливарний цех, у ливарний цех, ливарний цех – це круто».

18.00

На вокзалі, уже в Харкові, вони знаходять гуцулів, які другий місяць пробиваються звідкись із-під Костроми, із заробітків, і сидять кілька діб на

харківському вокзалі, бабки просадили, тож тепер не знають, куди їм краще поїхати— назад під Кострому, ще бабок заробити, чи все-таки додому, оскільки не сезон, вирішують їхати все-таки додому, дістають із общака рештки бабок і купують у скаутів один із ящиків водяри, водяра у скаутів дешевша, ніж на вокзалі, тож гуцули й беруть відразу ящик, хто його знає, як воно далі складеться, краще не ризикувати з цим.

У Васі з компанією раптом з'являється купа грошей. Двое безіменних чуваків відразу вимагають усе розділити, але Вася каже їм— хуй, робимо, як домовилися, чуваки наполягають, Моряк у цій ситуації відверто не знає, як себе поводити, у його житті при ньому ще ніхто й ніколи бабок не ділив, тож чуваки вирішують, що він теж за Васю, і просто набити їм пики не наважуються. «Добре,— говорять вони,— тоді женіть нам водяру».— «Хуй вам»,— Вася дотримується якихось своїх комуністичних принципів і ділитись не хоче. Тоді чуваки внахалку лізуть до торби, беруть звідти по флакону в руку, себто скільки це виходить— чотири флакони, і валять звідти. «Фотоапарат повернете»,— кажуть вони на прощання і зникають у підземному переході. «Чого це вони?»— питається Моряк, йому ситуація не подобається, така прикольна компанія була, водяру пили, про життя говорили, ніхто його— Моряка— не ображав, і раптом на тобі. «Бачиш,— каже Вася Комуніст,— як гроші людей псують».— «Мене не псують»,— ручається Моряк. «У тебе їх і немає»,— відповідає Вася Комуніст і йде далі продавати водяру.

Але продаж якось гальмується, платформи порожні, усі, хто хотів поїхати, очевидно, уже поїхали. Вася не вигадує нічого кращого, як знову піти до гуцулів, а гуцули вже п'яні настільки, що погоджуються знову взяти водяру. «Добре»,— кажуть вони і беруть у Васі ще кілька флаконів. Після цього Вася ще спритно впишає пляшку якійсь бабусі, котра на щось безнадійно очікує, біля неї товчється онук років семи. Власне, онук і радить бабусі взяти флакон. «Беріть,— каже,— у дорозі пригодиться». Бабуся його сварить, але до поради прислухається і флакон бере, тож у Васі лишається зовсім небагато.

З сусідньої платформи за ними вже тривалий час стежать трое серйозних чуваків в адидасівських костюмах, вони підходять до Васі з Моряком, затискають їх у коло і питають: хто ви такі?

Вася починає пояснювати. Чуваки слухають, потім їм це, очевидно, набридає, і вони говорять: «Знаєте, це ми так спитали, що називається— для годиться, насправді нам усе одно, хто ви, і звідки, і скільки вас тут, ми вам ось що хотіли сказати: якщо ми вас іще раз тут побачимо— ми вас закопаємо десь між першою і другою платформами, так щоби щовечора над вашими могилами тривожно гудів київський фірмовий, але поки що ми цього робити не будемо (після цього переляканий Вася трішки попускається, переляканий Моряк— ні), тут загалом ми торгуємо всім алкоголем, це, якщо можна так сказати, наша земля, і ви нам тут не потрібні (і Вася, і Моряк раптом гостро це відчують), і ми ось тут із вами поговорили, бачимо, що ви справді не конкуренти, схоже, ви просто debilи (обое подумки з цим погоджуються), тому на перший раз ми вас чіпати не будемо, але як компенсацію (“Ой”,— думає Моряк. Вася перелякано мовчить) ми у вас візьмемо водяру. Але не всю, ось такі ми благородні розбійники, щоб ви знали». Вони залізають у торбу й беруть звідти по флакону. «А,— говорять,— іще одне— ми б вас взагалі не чіпали, але ви водяру надто дешево продаете, збиваете ціну, ясно, debilи?»

Вася і Моряк вибігають у підземний перехід і там віддихуються. «Підараси,— Вася береться за старе,— їх би в цех». Але Моряка ідея вже не приколює. «Пішли

додому»,– починає він. «Хуй,– каже Вася,– ще п'ять флаконів лишилось, продамо і поїдемо».– «Уб'ють»,– говорить Моряк. «Та перестань,– каже Вася,– що ти боїшся, зараз швидко все сплавимо, купимо хавки, й додому, ну, не бійся».– «Ні,– править своє Моряк,– не хочу, боюсь».– «Ладно,– не витримує Вася Комуніст,– хрін з тобою. Ось тобі за роботу, вали вже». Він дістає дві пляшки й дає їх Моряку. Моряк вагається лише якусь мить. «Значить, так,– думає він,– зранку в мене не було нічого. Зараз у мене дві пляшки. Очевидно, що я в плюсах»,– вирішує він і забирає чесно зароблену водяру. «Усе, бувай,– говорить Вася,– удома побачимось». «Да, справді debil»,– думає він, дивлячись услід компаньйону, чия втомлена військово-морська туша зникає в темряві переходу. На вулиці теж темніє, з'являються перші зорі, і птахи ховаються від дощу в приміщенні вокзалу. «Якщо зараз поїхати додому,– думає Моряк,– можна зачинитися в душі й до ранку все випити». Так він і робить.

21.00

Він бере все, що в нього залишилось, і йде вечірнім пероном, хочеш не хочеш– мусиш ризикувати, коли тобі дев'ятнадцять і голова забита голими тітками з газетних обкладинок, рекламою та пропагандою; чого тобі боятися на третій платформі Південного вокзалу міста Харкова. О 21.00 підходить транзитний на Баку, провідники-бакинці, люди солідні, з бабками, можна спробувати. Вася підходить до першого вагона, його посилають, потім до наступного, за третім разом товстий бакинський комісар зупиняє його. «Водка не травлена?»– питає. «Нормальна водка, нормальна»,– каже Вася. «Ладно, ходім у вагон».– «Навіщо у вагон?»– Вася насторожується. «Не бійся, не бійся– заспокоює комісар,– я просто перевірю, бодяжна в тебе водка чи ні, якщо все гаразд– візьму, усю відразу». Вони заходять у купе провідника, там пахне анашею і просто дорогим тютюном. У вагоні тепло й напівпорожньо, у Баку майже ніхто не їде, ті, хто їде,– сплять, дев'ята вечора, що їм іще робити, на перон вони виходити бояться, аби зайвий раз не нарватися на шмон, водку потім у провідника куплять, краще не соватися на вокзал. Від них усіх за кілька метрів несе спермою і драпом, так ніби всю дорогу, кілька днів і ночей, вони дрочать по обкурці, громадяни йобаного Азербайджану. «Заходь»,– припрошує Васю провідник, Вася ступає в сутінки купе, і провідник різко зачиняє за ним двері. «Посидь тут»,– говорить, зачиняє двері на ключ і кудись їде. Вася починає панікувати, б'є з носака в стінку, стукає в зачинене вікно, крутиться, як шур у тісній, пропахлій азійськими травами кімнатці. Урешті сідає на нумеровану ковдру, якою застелена полиця, й починає плакати, затискаючи під пахвою пакет з водярою. «Ну, добре,– говорить він сам до себе,– добре, не ний, що вони тобі зроблять, ну, заберуть водяру, на хріна мені ця водяра, подумаєш– водяра. Трахнуть. Да, трахнути можуть, особливо цей кабан у залізничному картузі, який мене тут зачинив. Ні, не трахнуть, як мене можна трахати»,– але Вася дивиться на столик, засипаний цигарками і презервативами, і думає, що, в принципі, можуть і трахнути. «Можуть продати чеченам на комплектувальні запчастини. Потрібен я чеченам? Очевидно, що потрібен. На органи, там нирки відріжуть, легені, яйця, прив'яжуть де-небудь у себе в аулі за ноги й почнуть дзьобати печінку, як Прометееві, або препарують, як кролика, і зроблять зі шкіри бойовий чеченський барабан, мама з Черкас навіть на могилу не приїде, потрібно валити, валити, доки бакинець не прийшов». Вася скидає пасок і перев'язує ручку дверей, тепер захочуть– не ввійдуть, намагається відчинити вікно, воно трішки подається. Вася висовує голову надвір, у запавні вокзальні сутінки, натискає ще, отвір збільшується, Вася переводить дихання, бачить на полиці кілька порножурналів і рішуче пірнає у вікно. Тут потяг різко сіпається, скрипить своїми ревматичними хрящами і рушає в бік Баку, тягнучи з собою, окрім

усього, і ні в чому не повинного Васю Комуніста, мого приятеля, між іншим.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «ЛитРес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию (<http://www.litres.ru/sergiy-viktorovich-zhadan/depesh-mod-sche-odna-rozmova/?lfrom=362673004>) на ЛитРес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.